

KOMENTAR BIBLIJE - "Vajera" (1. Mojsijeva 18,1 - 22,24)

Nehemija Gordon

Jono: Ove nedelje govorimo o uništenju Sodoma i Gomora, rođenju Isaika i proveravanju Avramove vere, žrtvovanju njegovog sina na oltaru. Ali prvo, mogu li da pročitam nekoliko stihova koji glase ovako: „*Posle se Gospod pojavio Avramu kod velikog drveća u Mamriji, dok je on za vreme dnevne žege sedeo na ulazu u šator. Kad je podigao oči, video je tri čoveka kako stoje nedaleko od njega. Čim ih ugleda, s ulaza u šator potrča im u susret i pokloni se do zemlje.*“

Nehemija: Postoje dva načina kako se može razumeti ovaj odlomak, čak i u istorijskim jevrejskim izvorima. Jedan je da je celi odlomak priviđenje, da se sve to dogodilo dok je spavao ili bio u nekom stanju transa. A drugi je da je samo prvi stih trans ili priviđenje, a da je onda u drugom stihu podigao oči i probudio se, a onda u stihu tri on govori „*Molim te, Gospode, ako sam našao milost u tvojim očima, nemoj proći pored svog sluga.*“ Ovo se tradicionalno shvata da on tu govori Gospodu, Adonaj takođe može da bude Gospod, ali on moguće razgovara sa trojicom muškaraca. Postoje dva načina za shvatanje toga. (Nehemija ne veruje da je Isus Mesija, niti da je Bog, i smatra da nije moguće da čovek vidi Boga. Mi smatramo da nije moguće da čovek vidi Boga Oca, a da ovde Avram govori sa Bogom Sinom - Isusom, koga je moguće videti - prim. MP)

Mislim da ovde postoje dve mogućnosti. Da on ili razgovara sa ova tri muškarca, „*ako sam našao milost u tvojim očima, nemoj proći pored svog sluga*“, što znači- dođi i ostani u mom šatoru, daj da Ti služim; ili pak, on govori Bogu- Bože, moram da se suočim s ovom trojicom muškaraca, molim Te ne idi dok se s njima ne suočim. Postoje dve mogućnosti i mislim

da to moramo da ostavimo čitaocu da odluči. Ni ja sam ne znam šta je od toga. Definitivno su to obe mogućnosti.

Jono: On pokazuje neverovatno gostoprimstvo odmah prema ovim posetiocima. Vратиću se na trojicu muškaraca za trenutak. Ali pre toga, hajde da vidimo stih osam, to je ono što ja zovem „čizburger“ Biblije. Možeš li malo da pojasniš jer u rabinskom judaizmu postoji shvatanje da se mlečni proizvodi ne smeju mešati sa mlekom, zar ne?

Nehemija: Tačno, to je ono što rabini uče. To se pojavljuje tri puta, u Prvoj knjizi Mojsijevoj 23:34, Petoj knjizi Mojsijevoj 14, gde piše da ne smeš da kuvaš mladunče u majčinom mleku. A rabini kažu da se ne sme jesti meso i mleko zajedno, ne samo da ih ne smeš kuvati zajedno, nego čak ni jesti ih zajedno, iako se kuvaju odvojeno. To je onda očigledno problem ovde u odlomku, gde piše da je Avram poslužio meso i maslac, ili moguće neku vrstu jogurta. Rabini nude objašnjenja i govore - pa, oni su anđeli, oni to nisu stvarno jeli, nego je samo izgledalo da jedu. Dobro, zašto je onda to Avram tako poslužio kad je to bilo protiv Božijih zapovesti? Moj odgovor na to jeste da - ne kuvaj mladunče u majčinom mleku - znači da ne kuvaš mladunče u majčinom mleku. Iz razloga što Avram nije kuvao mladunče u majčinom mleku, on je samo, kao što ti kažeš poslužio „čizburger“ ili je to bila govedina u sosu od pavlake. To je bilo dopustivo. Meso i mleko se u Tori često mogu naći zajedno.

Jono: Nehemija, spomenuo si anđele, dva anđela. Mogu li da te pitam, dva anđela ili glasnika, koja je reč za to na hebrejskom?

Nehemija: Dakle, reč za anđela jeste *malah*, ali *malah* takođe znači glasnik. Takođe, kada su ljudski glasnici poslani, takođe su se nazivali *malah*. Istina je da kada prevodimo reč anđeo naspram glasnik, to su dve reči na engleskom, koje ne postoje na hebrejskom. Ovde donosimo

teološku odluku i kažemo - u redu, ovo su duhovni subjekti, a ovo su fizički subjekti. Ali na hebrejskom je to ista stvar - malah. Ponekad je duhovni malah, a ponekad fizički, to saznamo iz konteksta, ali je to jedna te ista reč.

Jono: Da, u tome je stvar, u kontekstu. Da li postoji ijedan razlog zašto su to samo tri muškarca, tri glasnika Jahve?

Nehemija: U ovom odlomku, definitivno kaže "muškarca", u Prvoj knjizi Mojsijevoj 18, a u 19 se spominju tri glasnika. Naročito se spominje da ih je poslao Gospod kako bi spasili Lota. To je ono što reč glasnik - "malah" zaista znači - onaj koji je poslat, dolazi od reči koja znači poslati, učiniti, zadatak.

Jono: To je ono što se i ja pitam. Pitam se da li je moguće ako je muškarca poslao Jahve, dakle on je pod vlašću Boga, da li on onda govori u Božije ime. Kada neko razgovara s njim, da li to onda znači da razgovara sa Gospodom? Da li je to moguće, Nehemija?

Nehemija: Naravno. U suštini, to je jedini način za razumevanje nekih stvari ovde. Mislim da treba da razumemo istorijski i kulturni kontekst, hajde da samo bacimo pogled na poglavlje 22:15, ono što tu čitamo na hebrejskom piše: „*Gospodnji anđeo je još jednom s nebesa pozvao Avrama*“. Dakle, onaj koji govori jeste anđeo. Onda on u stihu 17 govori: „*Zaista ću te blagosloviti i zaista ću umnožiti tvoje potomstvo da ga bude kao zvezda na nebesima i kao peska na obali mora*.“ U stihu 18 završava rečima „*zato što si poslušao moj glas*.“

Dakle, koga je on poslušao? Je li Avram poslušao anđela ili je poslušao Gospoda? Meni je jasno da Gospod govori s njim preko anđela. Anđeo prenosi reč Onoga koga je poslao.

Pogledajte sad drugu knjigu Mojsijevu, poglavlje tri. To je odlomak u kojem mu se Bog otkrio. Šta znači to da mu se otkrio? Ono što to zapravo

znači, znamo da čovek ne može videti Boga i ostati živ, umro bi da Ga je video. Kada vidimo Boga, odnosno oni koji su Ga videli, zapravo su videli Gospodnjeg anđela, a to se dešava u Drugoj knjizi Mojsijevoj 3:2, gde piše: „*Tada mu se pojavio Gospodnji anđeo u ognjenom plamenu iz grma.*“

Ko govori sve vreme s njim? Govori Gospod preko anđela u obliku plamenog grma. Dakle, ono što je i Mojsije video nije bio Gospod, nego nešto što Ga predstavlja, što je On poslao. To je srž reči malah. Reč malah - anđeo, dolazi od reči koju nalazimo u srodnim jezicima hebrejskog, a jednostavno znači - poslati. Dakle, malah je onaj koji je poslat. (Ovo je Nehemijino tumačenje u skladu sa njegovim verovanjem da Isus nije Bog, i da Anđeo Gospodnji nije Bog, dok mi smatramo da je Anđeo (Glasnik) Gospodnji bio Isus, koji je Bog, i koji govori ljudima - prim. MP).

Dakle, onaj kojeg je Gospod poslao mu se pojavio u obliku plamenog žbuna. Kroz celi odlomak, upravo Gospod govori u prvom licu. Stih šest- „*Ja sam Bog tvoga oca, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev.*“ Dakle, da li ovo anđeo govori ili Gospod? Jasno je da anđeo govori, rekli smo to na početku, ali kroz njega govori Gospod. Na drugom mestu, u Knjizi o sudijama, poglavlje šest, imamo događaj gde se anđeo pojavljuje Gedeonu i ovde imamo vrlo zanimljivu stvar. Knjiga o sudijama, poglavlje šest, stih jedanaest.

Jono: „*Zatim je došao Gospodnji anđeo i seo pod veliko stablo u Ofri...*“

Nehemija: Sada pređi na stih dvanaest.

Jono: „*Tada mu se pojavi Gospodnji anđeo i reče mu: 'Gospod je s tobom, hrabri junače.'*“

Nehemija: Svaki put kada ovde pročitate Gospod, zapravo piše na hebrejskom "Jehova", dakle anđeo Gospodnji mu se pojavio i rekao mu u stihu trinaest, zapravo Gedeon razgovara s njim, a zatim u stihu četrnaest

piše „*Tada se Gospod okrenu i reče...*“ Dakle, kada mu se Gospod okrenuo, šta mu se zapravo okrenulo? Verovatno je to bio Gospodnji anđeo o kojem se govori u celom odlomku, u stihovima 11, 12.

U stihu 13 on razgovara sa Gospodnjim anđelom i skoro je komično to što on ne shvata, on misli da razgovara sa običnim čovekom, ne zna da razgovara sa anđelom. A u stihu 14, Gospodnji anđeo mu se okrenuo, ali ne piše da mu se on okrenuo nego „Gospod mu se okrenuo“. Zašto su opisani pokreti anđela kao pokreti Gospoda? Zato što je upravo Gospod taj koji je poslao anđela. (Uz svo uvažavanje Nehemije, ovde se vidi veliko natezanje teksta u skladu sa njegovim verovanjem - prim. MP.)

Čak i kada kralj šalje glasnika ili malah, što je ista reč kao anđeo, taj glasnik takođe govori kao JA. Govori reči kralja koji ga je poslao. To je savršeno prirodno u hebrejskom, opisivati dela glasnika kao dela onoga koji ga je poslao. Ipak, oni nisu ista stvar. Ipak su dva odvojena pojma.

Jono: Naravno, ali u ovom slučaju ima savršenog smisla doneti takav zaključak.

Nehemija: Postoji stih koji takođe govori da ljudsko biće ne može videti Boga i preživeti. To ne može da se desi. Moje shvatanje toga jeste da kad god neko komunicira s Bogom, priča s Bogom, da zapravo priča sa nekom vrstom posrednika. Postoji samo jedan izuzetak, rekli smo eksplicitno koji je taj izuzetak. To je Mojsije koji je razgovarao s Bogom licem u lice. Šta god to značilo. Znamo da on nije zapravo gledao u Njegovo lice, jer se taj događaj nalazi u Drugoj knjizi Mojsijevoj 34, gde on govori - želim da vidim Tvoje lice. A Bog mu kaže - ne možeš to videti, videćeš mi leđa dok budem prolazio. Šta god to značilo.

Međutim, pričanje licem u lice izgleda da znači da je razgovarao s njim, ne u snu ili viziji. Oni koji imaju snove ili vizije, obično se nalaze u nekim

stanjima transa. Nisu budni i tako oni komuniciraju s Bogom. Dakle, videli su ga u snovima, to nije neko fizičko stanje. Ali videti u fizičkom budnom stanju svemira Tvorca svemira je nemoguće prema Bibliji. Tako ja to razumem.

Nehemija: Jedan od razloga zašto to nije vizija jeste i to što Sara učestvuje u tome. Stajala je tamo i dečak je pomagao. Na primer, Majmonides je jevrejski filozof iz dvanaestog veka. On je tvrdio da to da je to morala biti vizija, ali tako je on to shvatao. Ja mislim da može biti oboje.

Jono: Ja lično mislim da to nije bila vizija, jer mislim da su oni uživali u tom „čizburgeru“, sviđa mi se pomisao da se to dogodilo.

Nehemija: Čak i da je to bila vizija, još uvek ostaje pitanje zašto im je on izneo meso i mleko zajedno. Meni je odgovor jasan, jer ne postoji zabrana da se to čini.

Jono: Dakle, dva glasnika su nastavila da rade svoj posao, a Avram ulazi u razgovor sa čovekom koji je ostao iza i razgovarao kao Gospod. Stih koji se po mom mišljenju veoma ističe jeste kraj stiha 25 - „*Zar Sudija cele zemlje neće činiti ono što je pravo?*“ Želim da čujem kako to zvuči na hebrejskom. Hoćeš li mi reći?

Nehemija: To može grubo da se prevede kao - "Bože sačuvaj, da Sudija cele zemlje neće biti pravedan." Poenta u tome jeste da Bog ne ubija ljude, ne kažnjava ljude koji to ne zaslužuju, to bi bilo nepravedno. U Knjizi proroka Jezekilje 18 i 33, imamo gde ljudi to ne razumeju. Oni su mislili da ako su im očevi zgrešili, oni će da nose grehove svojih očeva. A On kaže - "Ne, ako se pokajete, grehovi vaših očeva će biti oprani. Samo ako nastavite da grešite, onda ćete biti kažnjeni zbog tog greha. Ali ako se pokajete za grehove, grehovi vaših očeva biće oprani kao da nisu ni postojali." Piše da ih se više neće pamtiti. Suprotno tome je takođe istina,

ako se okrenete zlu, onda čak i to što su vam očevi bili pravedni, nećete imati koristi od toga. To se takođe više neće pamtit.

Nehemija: Ime Isak dolazi od reči koja znači "smejati se". Prevod vam to ne govori. U hebrejskom je to očigledno. Pojavljuje se mnogo puta kroz ove priče povezane sa Isakom. Barem mi pet stvari pada na pamet. Kada je Avram prvi put čuo za ovo obećanje, u poslednjem poglavlju Prve knjige Mojsijeve 17, nasmejao se i rekao - "zato ćemo te nazvati Isak." Ona se opet tu smejala i to je drugi razlog za ime Isak.

Onda je ona rekla kada se dete rodilo, poglavlje 21- „*Tako je Avram svom sinu koji mu se rodio, koga mu je rodila Sara, dao ime Isak.*“ A zatim Sara kaže, u stihu šest „*Bog mi je dao da se smejem, i svako ko čuje za ovo smejaće se sa mnom.*“ To je ponovo potvrda za njegovo ime, Avram se smeja, Sara se smejala, smejali su se u neverici ili šoku, a onda će i ljudi da se smeju od radosti kada se dete rodi. To je treći razlog.

Četvrti razlog jeste da se Ismail "micahek" - igra se okolo. To je ista reč - "sahak". Onda vidimo opet, u mnogo kasnijem poglavlju, mislim da je to 26, da se sam Isak igra okolo sa Rebekom. Dakle, barem pet puta, što mi pada na pamet, taj glagol se stalno spominje u stvarima koje Isak čini.

Nehemija: Mislim da su Lot i ljudi iz Sodoma zapravo karikature, suprotnosti Avrama. Avram je pravedan čovek koji nudi gostoprimstvo trojici neznanaca, koje ne poznaje. Došli su usred pustinje i on im nudi gostoprimstvo. Ljudi iz Sodoma su sušta suprotnost, kada su stranci došli u grad, niko ih nije primio, a onome koji ih je primio došli su ostali ljudi iz grada i želeli da ih napadnu. Ni sam Lot ne razume tu ideju gostoprimstva, naučio je od Avrama o gostoprimstvu i imitirao je ono što je Avram činio.

Ali kod njega je došlo do te tačke gde on šteti svojoj porodici. Jer on misli - u redu, moramo da budemo gostoprimivi i primimo strance. On nije

pravedan, on samo imitira. Tako da on nudi svoje kćerke, neka ovi ljudi umesto njih siluju moje kćerke. On je možda čak i najrđaviji čovek u Sodomu, na neki način gori od ostalih. On definitivno nije spasen iz te situacije, jer posle u poglavljima čitamo da je jedini razlog zašto je Lot spasen bio zbog Avrama. Kako bi se učinila Avramu usluga.

Lot se na početku pokazao kao da je pravedan, ali je i on takođe pao na ispitu. Ne možemo o ovome da razgovaramo dok ne spomenemo priču koja se nalazi u Knjizi o sudijama, poglavlje 19, o konkubini (inoči). Tu se priča gotovo ista priča, ali se ona nije desila u Sodomu, izraelskom gradu, nego u gradu Gavaji, koji se nalazi na oko 8 km od mesta gde se ja sada nalazim. Ono što se tamo desilo jeste da je jedan čovek putovao sa svojom konkubinom, zapravo su išli prema Jerusalimu, ali kako se smrkavalo, odlučili su da ne idu u neki nejevrejski grad, nego su hteli u izraelski grad da prenoće. Tako su ostali u Gavaji, koji je u to vreme bio jevusejski grad. Desila se skoro ista stvar. Ljudi iz grada su okružili kuću u kojoj su odseli, muškarci su zahtevali da im daju konkubinu i dali su je, te su je ljudi iz Gavaje silovali na smrt. A odgovor je bio brz i nasilan prema tim ljudima.

Nehemija: Ovde se ne radi samo o homoseksualnosti, više se radi o silovanju. Ljudi iz Sodoma i Gavaje bi radije da siluju muškarca, ali će silovati i ženu ako je to sve što im se nudi. Mislim da su im ponudili žene jer su bili ženomrzci i nisu cenili žene. U njihovom društvu su muškarci bili više cenjeni nego žene, to je deo njihove perverzности. Svako ljudsko biće jednako vredi, trebalo je da se bore do smrti kako bi sprečili da iko bude silovan.

Kit: Koji je bio zapravo Sodomov greh?

Nehemija: Greh je taj što su posetioci došli u grad i oni su hteli da ih siluju. Činjenica da je u pitanju homoseksualno silovanje, mislim da je

slučajna, jer je to u oba slučaja strašan, odvratan i nasilan čin. Samo mislim da nije stvar u homoseksualnosti. Biblija je veoma jasna u Trećoj knjizi Mojsijevoj 18 i 20. Ja nisam neki liberalista. Ali hajde da ne mešamo probleme ovde.

Nehemija: Zločin u Prvoj knjizi Mojsijevoj 18 nije bila homoseksualnost, nego silovanje ljudi. To je meni očigledno.

Jono: To nam zaista pokazuje da su živeli u okruženju silovanja, nije bilo ničega što bi ih ograničavalo da čine homoseksualno silovanje, šta god se nudilo, oni ne bi odbijali. Ali u Trećoj knjizi Mojsijevoj 18:22 se naročito izriče - „*Ne lezi s muškarcem kao što ležeš sa ženom. To bi bilo gadno.*“ Eto tu imamo to. To ne sme da se desi.

Nehemija: Zapravo, to se pojavljuje u još jednom odlomku, Treća knjiga Mojsijeva 20:13.

Jono: „*Ako muškarac legne s muškarcem kao što bi legao sa ženom, obojica su učinila gadno delo. Neka se pogube. Neka njihova krv padne na njih.*“

Kit: Dakle, šta nam je ovde Torin biser? Šta reči Sodom i Gomora znače, hebrejske reči Sodom i Gomora?

Nehemija: Nisam siguran da su to obavezno hebrejske reči. Da su hebrejske reči, bilo bi očigledno šta znače.

Nehemija: Zanimljivo je da celo područje, gde su se Sodom i Gomora nekada nalazili, danas je Mrtvo more. Područje Mrtvog mora, na hebrejskom se ne naziva Mrtvo more nego Slano more. Još uvek postoje područja mrtvog, slanog mora gde se mogu pronaći ne samo stubovi soli, nego i planine soli. Velike kompanije su zauzele područja oko Mrtvog mora, ali još uvek možete pronaći mesta sa stubovima soli i naslagama soli, pa čak i jednu planinu soli.

Kit: Nehemija, ima li ikakvog značaja broj deset u Bibliji, koji se odnosi na količinu ljudi ili u tradiciji? U jevrejskoj tradiciji deseterica ljudi je moralo da bude na nekom mestu.

Nehemija: Tradicionalno, trebalo je na skupu da bude desetero ljudi. To su dobili od špijuna, koji se odnose na taj zli skup. Bilo ih je desetero, deset zlih špijuna. Rekli su - u redu, broj ljudi na skupu zato treba da bude deset. Verujem da bi se moglo reći da je to slučaj i ovde. Da je bilo deseterica pravednik ljudi u ovim gradovima, oni ne bi bili uništeni. A oni nisu mogli da ih pronađu, a to nešto govori. Ako ne možeš da pronađeš desetericu pravednih ljudi u četiri grada, među desetinama hiljada ljudi. Dakle, oni su zaslužili da budu uništeni.

Jono: Ko su bili Lotovi potomci?

Nehemija: Amon i Moav. Amonićani i Moavci su bili Izraelovi susedi, bilo je naređeno da im se ne osvaja zemlja, jer su oni Avramovi potomci. Ali su bili prilično perverzni. Amonićani su na kraju obožavali boga Moloha. To je bio glavni bog potomaka Lota i njegove kćerke koje su ga silovale. Takođe, spaljivali su decu prinosivši ih Molohu. Počeli su u perverznoj porodici i nastavili sa perverznim navikama. Ruta je potomak Moavov.

Nehemija: Pokazalo se da osoba može da prevaziđe svoje nasleđe, čak i ako dolazi iz najperverznijeg i najgadnijeg naroda na zemlji. Može da izabere da čini dobro, a ne zlo i na kraju bude pravedna osoba i da pravedni ljudi budu njeni potomci, jer su kralj David i budući Mesija obojica potomci Rute.

Jono: Poglavlje 21- „*Gospod je obratio pažnju na Saru kao što je i rekao, i Gospod je učinio Sari kao što je kazao. Sara je zatrudnela i Avramu rodila sina u njegovoj starosti, u vreme za koje mu je Bog rekao.... Dao mu je ime*

Isak.“ Zatim u stihu četiri čitamo da je obrezan osmog dana kao što je Bog zapovedio.

Nehemija: Spomenuli smo već glagol *sahak* - smejati se, ali drugi oblik tog glagola je *micahek*, što znači "igrati se okolo". Jedan je kontekst ovog glagola prilično jasan, što znači da ima seksualno značenje, kako bismo na engleskom rekli - glupirati se okolo. Ako pogledate stih devet, poglavlja 21, vidite šta je Ismail radio.

Jono: „*Sara je primetila kako se sin Egipćanke Agare, koga je ona rodila Avramu, ruga Isaku...*“

Nehemija: Hebrejska reč *micahek* znači "glupirati se okolo". To je ista reč koja se pojavljuje u Prvoj knjizi Mojsijevoj 26,8 gde Isak i njegova supruga čine istu stvar *micahek*, ali tu imamo seksualnu konotaciju. Da mu se on samo rugao i glupirao se, zašto bi ih izbacili iz kuće? Ali je očigledno Sara videla Ismaila kako čini stvari koje ne bi smeo da čini. Sara je očigledno videla Ismaila kako se „glupira“ sa njenim sinom Isakom i zato je Ismail izbačen iz kuće. Ismail je zlostavljao Isaka i zato je izbačen iz kuće u stihu devet. Ja to nisam izmislio, to je tradicionalno shvatanje ovog stiha.

Jono: Hajde da pređemo napred na poglavlje 22. Sada kada su prošle sve ove stvari, Bog testira Avrama i kaže mu „*Avrame!*“. *A on je odgovorio „Evo me!“ Tada mu je Bog rekao „Uzmi svog sina jedinca Isaka, koga toliko voliš, idi u zemlju Moriju i tamo ga prinesi kao žrtvu paljenicu na jednom brdu koje ću ti pokazati.*“ Ovo je neverovatan odlomak, ali Nehemija, spomenuo si Moloha, boga Amonićana, koji su stavljali svoju decu u vatru kako piše u Petoj knjizi Mojsijevoj. Očigledno je da Gospod ne dopušta ljudske žrtve, kako mi onda ovo da razumemo?

Nehemija: Ja to ovako razumem - da Bog nije tražio od Avrama da to učini, narodi bi smatrali da Avram veruje u Boga zato što je to lako. Rekli bi

da su izabrali da slede najlakšeg Boga, koji od njih ne traži mnogo, a oni žrtvuju svoju decu svom bogu. Avram je morao da dokaže da želi da to učini, ali kada je taj trenutak došao, Bog ga je zaustavio, jer Bog ne želi ljudske žrtve. Ljudske žrtve su odvratne Bogu. On to kaže veoma jasno u brojnim odlomcima.

Jono: Ne samo da Avram i dalje hoda s Gospodom, nego je sto godina star i hoda po planinama kako bi radio ono što mu Gospod nalaže. U stihu deset *„Tada je Avram pružio ruku i uzeo nož da ubije svog sina. Ali ga Gospodnji anđeo pozva s nebesa i reče: „Avrame! Avrame!“ A on odgovori „Evo me!“ Zatim mu reče: „Ne diži ruku na dete i ne čini mu ništa, jer sada znam da se bojiš Boga kad nisi odbio da mi daš svog sina jedinca.“*

Nehemija: To je veoma duboko, jer smo znali da Avram veruje, jer je on rekao da se boji Boga, da ga voli, veruješ u Boga, ali ovime pokazuje da je to zaista istina. Njegova dela to pokazuju. To je tema koja se provlači kroz Bibliju, da je vera bez dela beznačajna. To onda nije prava vera.

Jono: Pročitaću od stiha 15 do 18: *„Gospodnji anđeo je još jednom s nebesa pozvao Avrama i rekao: „Zaklinjem se samim sobom,“ govori Gospod, „zato što si ovo učinio i nisi odbio da mi daš svog sina jedinca, zaista ću te blagosloviti i zaista ću umnožiti tvoje potomstvo da ga bude kao zvezda na nebesima i kao peska na obali mora. Tvoje će potomstvo pokoriti svoje neprijatelje, i preko tvog potomstva blagosloviće se svi narodi na zemlji zato što si poslušao moj glas.“*

Nehemija: Dakle, stih 18 je na neki način biser, samo ću brzo da spomenem, jer kaže *„i preko tvog potomstva blagosloviće se svi narodi na zemlji“*. To je nešto što se mnogo puta spominje u Prvoj knjizi Mojsijevoj, odnosi se na Avrama, Isaka i Jakova. Reč koja se tu pojavljuje - blagosloviće se, koren te reči je *barah*, što znači - blagosloviti. Ali se zaista

postavlja pitanje kako će se to narodi na zemlji blagosloviti Avramovim potomstvom? Šta to zapravo znači?

Rabini su razgovarali o tome u nekim starim spisima i zaključili su da reč blagosloviti takođe može da znači "nakalemiti". Razlog zato jeste osnova reči "koleno, koleno noge" - hebrejski "berekh". Jedan od načina za kalemljenje jeste kidanje polovine grane i natakivanje druge grane na taj deo pod pravim uglom i tako se napravi oblik kolena. Ono što ovo znači, kao što su stari rabini govorili, jeste da će se „tvojim potomstvom svi narodi na zemlji nakalemiti“, što je zaista divno, povezaće se sa Bogom.

Jono: Dakle, svi narodi se mogu pridružiti Izraelu i postati deo saveza i primiti obećanje. Je li se to tim kaže?

Nehemija: Da, upravo to.

Prevod: www.creation6days.com